

PEERREVIEW
24-25 MEI 2022

EDUCATIEVE BACHELOR
IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

erasmus
HOGESCHOOL BRUSSEL

Datum bezoek
24-25 mei 2022

Panel

Matilde Claeys	student conservatorium aan EhB, student
Wouter Van Hoorne	opleidingsmanager bij School of Education Howest, lid
Lex Stomp	directeur International Department Education, Windesheim, lid
Els Salembier	coördinator Keerpunt secundaire Freinetscholen, voorzitter

Secretaris

Stefanie Van der Jeugt	Beleidsadviseur kwaliteitszorg, VLUHR KZ

BEOORDELING

Het peerreviewpanel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding **Educatieve bachelor in het secundair onderwijs** als **VOLDOENDE**.

De Educatieve bachelor in het secundair wordt gedragen door een gedreven, gepassioneerd en competent **opleidingsteam**. Dankzij de sterke formele en informele overleg- en samenwerkingscultuur die in de opleiding aanwezig is zijn de teamleden goed op elkaar ingespeeld. In de opleiding heerst daarenboven een sterke **kwaliteitscultuur**. Er is een grote bereidheid om het curriculum verder te ontwikkelen en te optimaliseren. De opleiding neemt bijvoorbeeld verschillende initiatieven om het opleidingsprogramma af te stemmen op veranderingen en uitdagingen in het werkveld. De opleiding verzamelt input van haar stakeholders (via bevragingen, focusgesprekken en verschillende overlegorganen waaraan stakeholders participeren) en houdt hier voldoende rekening mee. Vervolgens koppelt de opleiding ook terug naar de stakeholders hoe ze concreet met die input omgaat, waardoor stakeholders zich gehoord voelen.

Middels veelvuldig overleg tussen de onderwijsgevenden slaagt de opleiding erin om een goede **samenhang** te creëren tussen alle elementen in het opleidingsprogramma. De missie en visie, de leerresultaten, het curriculum, de leeromgeving en de evaluatie zijn goed op elkaar afgestemd en weerspiegelen de eigenheid van de opleiding. De missie, visie en leerresultaten zijn ook richtinggevend voor de opbouw van het curriculum (o.a. in de leerlijnen en de inrichting van specifieke opleidingsonderdelen), alsook voor de keuze voor werk- en evaluatievormen.

Algemeen kan gesteld worden dat de opleiding aansluit bij maatschappelijke verwachtingen en behoeften vanuit het werkveld en het vakgebied. De **opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)** situeren zich op VKS-niveau 6 en passen bij de professionele oriëntatie van de educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs. Daarnaast zit er in het curriculum een duidelijk evenwicht tussen het algemene luik en de onderwijsvakken, beiden belangrijk in een onderwijscontext. De opleiding heeft eveneens een adequaat, sterk uitgewerkt toetsbeleid dat vertrekt vanuit de stelling dat de **evaluatie** van studenten een teamgebeuren is. De opleiding kan aantonen en garanderen dat de evaluatie van studenten valide, betrouwbaar en transparant verloopt.

Ook de **leeromgeving** telt tal van positieve aspecten: het kwalitatieve **studiemateriaal**, de uniform uitgewerkte digitale leeromgeving, de goede **infrastructuur** op campus Kanal (o.a. de praktijklokalen) en de informele en persoonlijke **begeleiding** van studenten. Wat good practices in de opleiding betreft, kan daarnaast onder andere melding gemaakt worden van het realiseren van het teach as you preach principe door de grote variëteit aan evaluatievormen, het systeem van bonus- en breekpunten en de STAVA-JOU's – een soort functioneringsgesprekken – tussen het opleidingshoofd en kleine groepjes onderwijsgevenden.

Het **eindniveau** van de studenten wordt afgetoetst in de eindstage en in de bachelorproef. Het werkveld is tevreden over het behaalde eindniveau en geeft aan dat de alumni onmiddellijk inzetbaar zijn (en dat ook in een Brusselse context). De alumni zijn eveneens tevreden over de gevolgde opleiding en voelen zich klaar voor het werkveld of voor een vervolgopleiding.

Toch zijn er ook nog enkele belangrijke verbeterpunten aan te merken in de opleiding. Ten eerste verdient het de aanbeveling om de actuele en relevante – doch abstract verwoorde – **missie en visie** helder te verwoorden (zeker ook in communicatie met externen). De stakeholders konden tijdens de peerreview wel een zeer duidelijk beeld schetsen van waar de opleiding voor staat, waardoor er wel gesteld kan worden dat er gedragenheid is voor de missie en visie en dat er intern wel coherente, duidelijke communicatie plaatsvindt. Ten tweede dient de opleiding een duidelijk **internationaliseringsbeleid** uit te werken om internationalisering meer aandacht te geven in het curriculum. Het is van belang daarbij keuzes te maken en die uit te werken in acties. Ook kan de opleiding studenten sterker stimuleren om een internationale ervaring op te doen. Ten derde zou het goed zijn om een **professionaliseringsbeleid** met duidelijke krijtlijnen vast te leggen, vertrekkend vanuit de missie en visie enerzijds en vanuit kwaliteitszorg en het jaaractieplan anderzijds. De onderwijsgevenden professionaliseren nu al op regelmatige basis, maar de opleiding zou dit nog beter kunnen kaderen vanuit de missie en visie. Tot slot is het zinvol om de opleidingsonderdelen van de **onderwijsvakken** in de leerresultatenmatrix op te nemen om beter zicht te krijgen op het grote geheel. Andere, kleinere verbeterpunten zijn opgenomen in het vervolg van dit rapport.

De aanwezige kwaliteitscultuur geeft het **vertrouwen** dat de opleiding in staat is zichzelf blijvend te verbeteren, onder andere door opvolging te geven aan de groeikansen in de kritische reflectie en de verbeterpunten en aanbevelingen in het peerreviewrapport. Daar het huidige jaaractieplan te veel doelen bevat om werkbaar te zijn, kunnen in dit verband nog enkele laatste belangrijke adviezen aan de opleiding meegegeven worden: werk planmatig en doelgericht, bepaal prioriteiten, formuleer acties SMART en vertrek vanuit de zes brede vragen om het jaaractieplan te structureren. Op die manier kan de opleiding de opvolging van de geformuleerde acties beheers- en behapbaar maken.

ACHTERGROND

DOEL PEERREVIEW

De peerreview bestaat uit een bezoek van een onafhankelijk panel van externe experten aan een opleiding. Via een gesprek met de opleiding gaat het panel de kwaliteit van de opleiding na. Indien noodzakelijk kan het peerreviewpanel een signaal geven aan het bestuur dat de kwaliteit van de opleiding niet aan de maat is en een herstelplan moet opgemaakt worden.

INHOUD RAPPORT

Dit rapport is opgebouwd volgens de fasen in het onderwijsproces zoals het aan EhB is vormgegeven. Via zes brede vragen wordt de kwaliteit per fase nagegaan. Deze brede vragen zijn een specifieke vertaling van de kwaliteitskenmerken uit de Codex Hoger Onderwijs en de European Standards and Guidelines die focus hebben op onderwijs.

Figuur 1: Onderwijsproces EhB en brede vragen peerreview

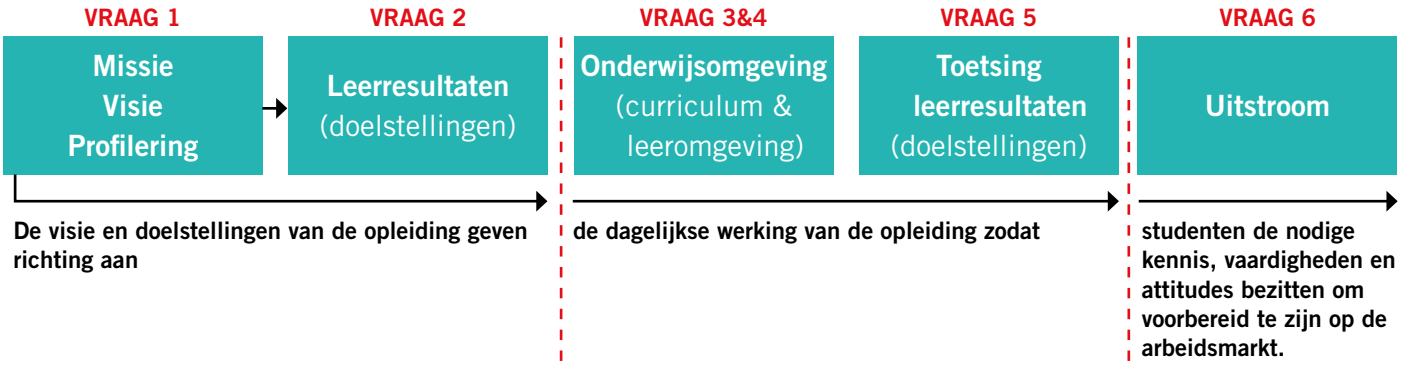

Dit rapport is een weerslag van sterktes, verbeterpunten en aandachtspunten per brede vraag.

- **Sterktes** verwijzen naar goede praktijken en/of best practices in de opleiding.
- **Verbeterpunten** zijn aandachtspunten die prioritair bijgestuurd moeten worden om de nodige kwaliteit in de opleiding te bekomen of te verzekeren.
- **Aanbevelingen** zijn suggesties of ideeën van het panel om sterktes verder uit te werken of adviezen om bepaalde aspecten in de opleiding te versterken.

Er is geen doorlopende tekst. De sterktes, verbeterpunten en aandachtspunten worden weergegeven als opsommingen die elk voor zich spreken. De opleiding kan met de verbeterpunten en aanbevelingen meteen aan de slag en krijgt tegelijkertijd bevestiging van de goede praktijken.

1 Codex Hoger Onderwijs, Hoofdstuk 9/1, Afdeling 1, Art. II. 170/1

2 European Standards and Guideline for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)

BEOORDELING

Het panel geeft een eindoordeel over het geheel van de zes brede vragen en voor de gehele opleiding. Indien van toepassing, geeft het panel per afstudeerrichting of variant van de opleiding een eindbeoordeling.

De beoordeling van de peerreview gaat ervan uit dat kwaliteit van de opleiding voldoet. Het tegendeel moet omstandig onderbouwd worden.

Met een **voldoende** beoordeling bevestigt het panel dat de kwaliteit in de opleiding voldoet aan de gestelde maatschappelijke en internationale verwachtingen. De kwaliteit kan d.m.v. de toelichting bij de brede vragen worden aangetoond.

Met een **onvoldoende** beoordeling geeft het panel een signaal aan het hogeschoolbestuur dat dringende actie noodzakelijk is om de basiskwaliteit op één of meerdere vragen te garanderen.

ONDERBOUWING D.M.V. DE ZES BREDE VRAGEN

1. BESCHIKT DE OPLEIDING OVER EEN HELDERE, ACTUELE EN GEDRAGEN MISSIE, VISIE EN PROFILERING?

STERKTES

De missie en visie van de opleiding zijn **actueel en relevant**. Het panel waardeert de wetenschappelijk onderbouwde keuzes die de opleiding heeft gemaakt, resulterend in drie pijlers: contextverrijking, actief pluralisme en horizontale verbinding. Het panel vindt het eveneens positief dat de opleiding de nodige aandacht heeft voor de context, voor de studenten, voor taal en voor Brussel.

De missie en visie van de opleiding zijn tot stand gekomen **in overleg met alle stakeholders**. Uit de gesprekken met de stakeholders tijdens de peerreview blijkt dat de stakeholders de missie en de visie van de opleiding ondersteunen.

De tijdens de peerreview aanwezige studenten, onderwijsgevenden, alumni en werkveldvertegenwoordigers konden (onderdelen van) de missie en visie tijdens de gesprekken **helder** verwoorden. De studenten stelden dat opleiding zich kenmerkt door de goede link tussen theorie en praktijk, het openstaan voor andere culturen en afkomst, door de nadruk inclusie en gelijkwaardigheid, door de aandacht voor verbindend communiceren en door de wijze waarop de opleiding omgaat met diversiteit en meertaligheid. Het panel meent dat de missie en de visie tijdens het bezoek zeer duidelijk uit de verf kwamen dankzij de gesprekken met de stakeholders (i.t.t. de abstracte verwoording van de missie en de visie in de kritische reflectie, het opleidingsplan en tijdens het gesprek met de opleidingsverantwoordelijken). Hieruit besluit het panel dat de interne coherentie bewerkstelligt dat de stakeholders op dezelfde lijn zitten.

De opleiding is ook erg gericht op de grootstedelijke, Brusselse context. Zowel de studenten als het werkveld appreciëren de **met Brussel gekleurde profilering** van de opleiding.

De opleiding maakte de unieke, doch maatschappelijk relevante beslissing om studenten te verplichten minstens één **knelpuntvak** op te nemen in hun vakkencombinatie.

VERBETERPUNTEN

Zorg voor een **helder geformuleerde missie en visie op het niveau van de opleiding**, zowel op papier als in communicatie met externen. Maak de abstracte verwoordingen concreet en leg duidelijke verbindingen met de leerresultaten, de leerlijnen en het curriculum. Verwoord de missie en de visie kort en duidelijk, want dat gaat een betere kapstok geven en helpen om de zelf beschreven groeikansen uit de kritische reflectie aan te pakken. Maak de missie en de visie ook visueel aantrekkelijk in functie van een duidelijke profilering naar en de werving van nieuwe studenten.

AANBEVELINGEN

Laat de **keuze voor Brussel** nog sterker uit de missie en visie komen.

2. BESCHIKT DE OPLEIDING OVER EEN SET VAN ADEQUATE OPLEIDINGSSPECIFIEKE LEERRESULTATEN EN INDICATOREN?

STERKTES

Vertrekkend vanuit haar visie heeft de opleiding de **domeinspecifieke leerresultaten (DLR)** vertaald naar **opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)** die de eigenheid van de opleiding weerspiegelen. De leerresultaten situeren zich op VKS-niveau 6 en passen bij de professionele oriëntatie van de educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs. De leerresultaten zijn afgestemd op de noden van het werkveld en de verwachtingen binnen het vakgebied.

De leerresultaten zijn **gekend en gedragen** door de stakeholders van de opleiding.

De opleiding heeft elk leerresultaat uitgewerkt in **leerdoelen** die spiraalvormig, m.a.w. cyclisch en steeds diepgaander, opbouwen. De leerdoelen situeren zich op het niveau van de opleidingsonderdelen en worden transparant gecommuniceerd naar de studenten (o.a. via de ECTS-fiches).

In de **leerresultatenmatrix** maakt de opleiding de koppeling tussen de leerresultaten en de opleidingsonderdelen van de gemeenschappelijke stam (het algemene luik van het curriculum, zonder de onderwijsvakken). De leerresultatenmatrix bevat een kwalitatieve analyse (welke OLR in welke opleidingsonderdelen) en een kwantitatieve analyse (hoeveel opleidingsonderdelen werken aan elk OLR).

VERBETERPUNTEN

Neem de opleidingsonderdelen van de **onderwijsvakken** ook op in de leerresultatenmatrix om zicht te krijgen op het grote geheel.

AANBEVELINGEN

Bewaak dat **VKS-niveau 6** ook behouden blijft in de context van alle veranderingen die de modernisering van het secundair onderwijs teweegbrengt enerzijds en de gemiddelde student uit het instroomprofiel indachtig houdend anderzijds. Of meer concreet, bewaar een goed evenwicht tussen transversaal werken en de vakinhoud van de onderwijsvakken.

3. STELLEN DE INHOUD EN DE STRUCTUUR VAN HET CURRICULUM DE STUDENTEN IN STAAT OM DE BEOOGDE LEERRESULTATEN TE BEHALEN?

STERKTES

Het **curriculum** weerspiegelt de eigenheid van de opleiding, aldus het panel. De **missie, de visie, de leerresultaten en de leerresultatenmatrix** geven richting aan de uitwerking van het curriculum en de uitwerking van goed onderwijs.

Het curriculum vertoont een goede **verticale samenhang**. De drie pijlers uit de missie en de visie zijn zichtbaar vertaald naar drie hoofdleerlijnen.

De **visiepunten** (zoals Brussel, diversiteit en persoonlijke groei) zijn duidelijk doorgetrokken naar diverse opleidingsonderdelen. Lectoren, studenten, alumni en werkveld herkennen de visie in het curriculum en geven dit aan als een sterkte van het programma.

De opleiding kent een duidelijk opbouw van de **stageleerlijn**, startend met de didactische labo's waarin studenten kunnen oefenen in veilige context. Studenten reflecteren actief over hun vorderingen voor de verschillende leerresultaten in de verschillende opleidingsonderdelen die gekoppeld zijn aan de praktijkcomponent van de opleiding (namelijk de stages, het werkplekleren en het didactisch labo). In de opleiding is ook een duidelijke **onderzoekslijn** aanwezig die uitmondt in de bachelorproef (door de opleiding Finale genoemd).

De opleiding zorgt ervoor dat algemene didactiek en vakdidactiek goed op elkaar zijn afgestemd middels frequent overleg tussen de onderwijsgevenden. De onderwijsgevenden blijken zeer goed op de hoogte te zijn van de inhoud en aanpak van de opleidingsonderdelen van hun collega's. Het panel stelt dat de opleiding dankzij het overleg tussen de onderwijsgevenden ook een goede **horizontale samenhang** creëert.

In de opleiding is een grote bereidheid om het curriculum verder te ontwikkelen en te optimaliseren. De opleiding houdt rekening met de **input van haar stakeholders** en koppelt terug naar de stakeholders hoe ze met die input omgaat.

De opleiding neemt verschillende initiatieven om het opleidingsprogramma af te stemmen op **veranderingen en uitdagingen in het werkveld**. Ze gaat daarbij telkens op zoek naar mogelijkheden om adequaat in te spelen op vernieuwingen zoals de transversale eindtermen. Ook heeft de opleiding een aantal nieuwe opleidingsonderdelen ingevoerd zoals 'STEM en didactiek', 'urban education en 'bouwstenen voor burgerzin'.

De opleiding participeert samen met enkele andere EhB-opleidingen in het kenniscentrum Urban Coaching & Education van EhB. De opleiding focust hier voornamelijk op de werkpakketten omtrent democratisch dialogeren. Inzichten uit **onderzoek** worden meegenomen in het curriculum.

De opleiding heeft aandacht voor ***internationalisation abroad en internationalisation at home***. Het panel heeft waardering voor de mooie initiatieven op vlak van internationalisering (bv. de projecten in Brussel, de wintersportstage, etc.). Ook heeft de opleiding een aantal partners voor Europese stages en voor Zuid-stages. Eveneens positief is de korte kennismaking die studenten krijgen met de onderwijssysteem in Hongarije, Nederland en Frankrijk. Het geheel van internationalisering is evenwel nog in opbouw.

VERBETERPUNTEN

Communiceer **wijzigingen in het opleidingsprogramma** tijdig naar studenten.

Bouw het **internationaliseringsbeleid** verder uit vanuit de mooie voorbeelden die reeds aanwezig zijn in de opleiding. Maak keuzes omtrent welke internationale opties de opleiding in het curriculum kan opnemen, in welke opleidingsonderdelen dat het best gebeurt en hoe de opleiding het concreet kan aanpakken. Zet in op (kennis)uitwisseling met buitenlandse partners door te werken aan uitwisseling (live en/of online).

Stel het **internationale aanbod** aantrekkelijk voor. Stimuleer studenten om te kiezen voor een internationale stage-ervaring of studie-uitwisseling.

Maak een **analyse van de slaagkansen** per opleidingsonderdeel om meer zicht te krijgen op de (niet-) doorstroom van studenten uit Brussel.

Blijf de **werkdruk** bij studenten bewaken.

AANBEVELINGEN

Ga in gesprek met het werkveld omtrent hoe de opleiding – gezien de steeds veranderende context en de uitdagingen in het werkveld - in het curriculum een goed **evenwicht** kan behouden **tussen vakinhoud en algemene vakken** en hoe beide luiken elkaar kunnen kruisbestuiven.

Ontwikkel een **leerlijn rond digitale educatieve tools** die frequent in het werkveld gebruikt worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Smartschool en Bookwidgets.

Onderzoek met de stagescholen hoe studenten in het opleidingsonderdeel **stage en identiteit** (deeltraject 1) nog meer voor de klas kunnen staan en effectief lesgeven. Breid de lesopdracht in deze stage uit, daar de studenten nu slechts één lesuur geven. Zorg ervoor dat studenten in het eerste jaar een objectief beeld krijgen van wat het leraarschap precies inhoudt.

4. STELT DE LEEROMGEVING (STUDIEMATERIAAL, INFRASTRUCTUUR, LECTOREN, BEGELEIDING) DE STUDENTEN IN STAAT OM DE BEOOGDE LEERRESULTATEN TE BEHALEN?

STERKTES

Het **studiemateriaal** is kwalitatief en up-to-date. Veel studiemateriaal is online beschikbaar, waardoor studenten weinig materialen dienen aan te kopen. De studenten zijn in het algemeen tevreden over de kwaliteit van het studiemateriaal en zijn blij dat de opleiding inspanningen levert om de studiekosten te drukken.

De **digitale** leeromgeving is goed uitgewerkt en de beschikbare informatie is volledig. De onderwijsgevenden volgen een sjabloon om hun cursus op Canvas te structureren, waardoor er uniformiteit is over de cursussen heen.

Op campus Kanal is de nodige **infrastructuur** aanwezig om een stimulerende leeromgeving te creëren. De campus is bovendien (onderwijs)technologisch up-to-date en de inrichting van de campus is zeer gericht op de behoeften van een student.

De **praktijklokalen** zijn adequaat en aantrekkelijk ingericht en aldus een troef voor de opleiding (o.a. de praktijklokalen bio-esthetiek, haarzorg en natuurwetenschappen).

De opleiding wordt gedragen door een gedreven, gemotiveerd en gepassioneerd **opleidingsteam**. De teamleden zijn vakinhoudelijk en onderwijskundig bekwaam: het team heeft gezamenlijk op alle terreinen van de opleiding goede deskundigheid en zet die doordacht in. Bovendien zijn de teamleden goed op elkaar ingespeeld dankzij veelvuldig informeel en formeel overleg en de (spontane) samenwerking tussen de teamleden. De studenten waarderen de onderwijsgevenden om hun kennis, hun expertise en de wijze waarop ze studenten begeleiden. Alumni kunnen de onderwijsgevenden nog steeds contacteren indien ze vragen hebben, wat door het panel als een positieve praktijk wordt beschouwd.

De opleiding heeft voldoende aandacht voor de **professionalisering** van de onderwijsgevenden en beschikt hiertoe over de nodige middelen en mogelijkheden. De onderwijsgevenden volgen zowel interne als externe vormingen.

De opleiding organiseert jaarlijks functioneringsgesprekken in kleine groepjes van 2 à 3 teamleden, de zogeheten **STAVA-JOU's**. Deze aanpak maakt het mogelijk om zelfreflectie en perspectiefdeling aan elkaar te koppelen. De onderwijsgevenden appreciëren de verrijkende aanpak en het panel stelt vast dat de aanpak ook leidt tot een goede informele samenwerking waaruit mooie onderwijsprojecten voortvloeien. Naast de STAVA-JOU's vinden er waar nodig ook individuele gesprekken plaats.

Studenten, alumni en werkveld zijn tevreden over de **informele en persoonlijke begeleidingsaanpak** van de onderwijsgevenden. Studenten weten waar ze terecht kunnen met vragen.

VERBETERPUNTEN

Werk een concreet **professionaliseringsbeleid** uit als kapstok voor de reeds aanwezige professionaliseringsdynamieken in de opleiding. Zorg voor een duidelijke strategie om de professionalisering van de onderwijsgevenden meer richting te geven. Stel het professionaliseringsbeleid gezamenlijk op met alle teamleden, weliswaar onder de verantwoordelijkheid van het opleidingshoofd. Vertrek hierbij vanuit de visie en vanuit de dagelijkse praktijk van de onderwijsgevenden. Koppel het professionaliseringsbeleid aan de gestelde prioriteiten uit het jaaractieplan.

Lever extra inspanningen om aan het begin van het academiejaar duidelijk te **communiceren** naar studenten omtrent cursusmateriaal, trajectbegeleiding, etc. De studenten hebben deze communicatie namelijk als zeer chaotisch ervaren.

AANBEVELINGEN

Behoud – naast de aandacht voor digitaal lesgeven (o.a. interactieve borden) – ook voldoende aandacht voor **analoog lesgeven**. Zorg er blijvend voor dat studenten over de nodige vaardigheden beschikken om ook aan de slag te gaan op (stage)scholen waar weinig tot geen digitale mogelijkheden zijn.

Bewaak de **betrokkenheid van alle teamleden** bij de opleiding blijvend. Het team van de Educatieve bachelor in het secundair onderwijs is immers groot en er zijn meerdere teamleden met een beperkte opdracht in de opleiding. Dit gegeven kan overleg tussen de collega's onderling bemoeilijken.

5. GARANDEERT HET GEHEEL VAN EVALUATIES BINNEN DE OPLEIDING DAT STUDENTEN DE BEOOGDE LEERRESULTATEN HEBBEN BEHAALD?

STERKTES

De opleiding heeft een adequaat, sterk uitgewerkt **toetsbeleid** met een duidelijke en gedeelde visie op evalueren. Het panel waardeert dat de evaluatie van studenten binnen de opleiding beschouwd wordt als een teamgebeuren: onderwijsgevenden gaan met elkaar in gesprek over de toetsingen en sturen bij waar nodig.

De opleiding slaagt erin het ***teach as you preach*** principe op het vlak van toetsing te realiseren door studenten tijdens de evaluatiemomenten te laten kennismaken met verschillende evaluatievormen en hen aan te leren hoe ze die evaluatievormen kunnen inzetten.

De evaluatie van studenten verloopt **valide, betrouwbaar en transparant**. De evaluatievormen zijn voldoende afgestemd op de doelstellingen van de opleidingsonderdelen. Onderwijsgevenden passen het vier-ogen-principe toe om de validiteit mee te bewaken. De betrouwbaarheid wordt onder andere gegarandeerd door het overleg tussen de onderwijsgevenden, het betrekken van verschillende (externe) beoordelaars in een aantal opleidingsonderdelen (vb. meerdere onderwijsgevenden, peers, stagementoren) en het gebruik van helder verwoorde rubrics voor de stages en de Finale. De opleiding communiceert transparant en helder over de evaluatie via verschillende kanalen: de ECTS-fiches, Canvas, tijdens de lessen, etc.

De opleiding betrekt het **werkveld** actief bij de evaluatie van de stages (zowel formatief als summatief). De mentoren vinden de beoordelingsdocumenten die ze wekelijks invullen via Microsoft Forms hanteerbaar en helder. Studenten ontvangen de formatieve feedback die de mentoren zo gaandeweg geven.

Er is een grote **variëteit aan evaluatievormen** in de opleiding, wat zeker voor een lerarenopleiding enorm belangrijk is. Studenten ervaren zelf het effect van verschillende evaluatievormen en kunnen de gebruikte evaluatievormen meenemen naar de praktijk als inspirerende voorbeelden. Via de mix aan evaluatievormen doorheen de opleiding zorgt de opleiding er eveneens voor dat de verschillende leerresultaten meermaals worden getoetst en op verschillende niveaus.

Studenten worden positief getriggerd door het systeem met **bonuspunten**. Met de invoering van de bonuspunten creëert de opleiding – bijvoorbeeld in de context van het eerste didactische labo of tijdens een tussentijds examen – een veilige, doch stimulerende leeromgeving waarin studenten de leerstof kunnen toepassen en inoefenen zonder negatieve consequenties. De bonuspunten zijn aldus een positieve stimulans voor studenten om de leerstof goed bij te houden.

De opleiding heeft een duidelijk beleid rond **breekpunten** binnen bepaalde opleidingsonderdelen en in de eindtoetsen. De gekozen breekpunten – zijnde inhoud, taal en administratie – garanderen dat de opleiding op vastgelegde momenten in het curriculum en bij afstuderen kan garanderen dat studenten het gewenste niveau minimaal behalen.

Het eindniveau van de studenten wordt afgetoetst in de **Stage 4 (de eindstage) en de Finale (de bachelorproef**). De opleiding communiceert transparant naar studenten over de verwachtingen horende bij de eindtoetsen (o.a. via de handleiding, Canvas, infosessies). Voor beide opleidingsonderdelen hanteert

de opleiding rubrics met vooropgestelde criteria. In beide opleidingsonderdelen gebeurt de evaluatie ook door meerdere beoordelaars. De stage wordt geëvalueerd in samenspraak tussen de stagementor en stagebegeleider, de Finale in overleg tussen twee onderwijsgevenden (zijnde de promotor en een andere onderwijsgevende).

VERBETERPUNTEN

Zet de drie groeikansen uit de kritische reflectie om naar concrete acties:

(1) Laat het evaluatiebeleid verder evolueren binnen de steeds veranderende context.
(2) Zet structureel in op multidisciplinair en interdisciplinair werken en evalueren.
(3) Gebruik de evaluatiechecklists voor onderwijsgevenden ook in de lessen met studenten.

Maak een overzicht met alle **evaluatievormen** per semester om zicht te krijgen op mogelijke oorzaken van de hoge werkdruk die studenten ervaren.

AANBEVELINGEN

Overweeg om het **werkplekleren en stage in deeltraject 3** op eenzelfde school te laten doorgaan opdat studenten beter zicht krijgen op het brede 'leraarschap' en dit diepgaander te kunnen evalueren.

6. BEANTWOORDEN DE UITSTROMENDE STUDENTEN AAN DE MAATSCHAPPELIJKE VERWACHTINGEN OP PROFESSIONEEL VLAK?

STERKTES

De te bereiken leerresultaten worden door de opleiding afgetoetst in Stage 4 en in de Finale (zie ook brede vraag 5). Mede dankzij het systeem met breekpunten garandeert de opleiding dat het **afstudeerniveau** voldoende hoog ligt.

De **alumni** zijn zeer tevreden over de gevolgde opleiding en voelen zich klaar voor het werkveld. Ze zijn tewerkgesteld in zowel Brusselse als Vlaamse scholen. Dit blijkt o.a. uit de resultaten van de alumnibevraging (eind 2021). De alumni gaven tijdens het peerreviewgesprek ook aan dat de opleiding ervoor zorgt dat de studenten leerkracht worden en blijven. Gezien de grote uitval van leerkrachten in het onderwijs, vindt het panel het zeer positief dat de opleiding haar studenten uitrust met de nodige competenties en de nodige passie om zich in de klaspraktijk staande te houden.

Ook het **werkveld** is tevreden over het behaalde eindniveau en geeft aan dat de alumni onmiddellijk inzetbaar zijn. De aanwezige werkveld-vertegenwoordigers bevestigden daarnaast ook dat de afgestudeerden de inhoud van de onderwijsvakken beheersen, dat ze in staat zijn een klas te leiden en dat ze kunnen omgaan met de Brusselse context.

Uit de alumnibevraging kan eveneens afgeleid worden dat een kwart van de respondenten kiest voor een **vervolgopleiding**. De door alumni gekozen vervolgopleidingen zijn divers, bijvoorbeeld een opleiding in functie van een extra onderwijsvak, een aansluitende Ba-na-Ba, een universitaire opleiding onderwijswetenschappen of iets totaal anders.

Er is een goed **contact met de alumni**. De alumni voelen zich ook na afstuderen nog steeds welkom in de opleiding (en bij de onderwijsgevenden), wat positief is in het kader van levenslang leren of verdere professionalisering.

AANBEVELINGEN

Verhoog de **respons** op de alumnibevragingen. Lever inspanningen om een beter zicht te krijgen op waar alumni terechtkomen na afstuderen. Breng hierbij ook de alumni in beeld die niet meer actief zijn in het onderwijs, zodoende de opleiding systematisch de redenen voor uitval in het beroep kan vastleggen en dat ze hier preventief op kan inspelen. Denk in dit verband ook aan een potentiële adviesrol die de opleiding kan opnemen richting de secundaire scholen.

Onderzoek hoe de opleiding studenten **preventief** kan wapenen tegen zaken die uitval in het beroep veroorzaken (bijvoorbeeld de grote taakbelasting en de omgang met gedragsproblematieken van jongeren, wat zeker van toepassing is in de grootsteden). Hoe kan de opleiding eraan bijdragen dat studenten de nodige tools en strategieën hebben om om te gaan met de hoge taakbelasting die een fulltime opdracht met zich meebrengt en burn-out te vermijden?

Werk samen met het werkveld om de **afstemming en aansluiting tussen het laatste opleidingsjaar en de aanvangsbegeleiding voor startende leerkrachten** (in de secundaire scholen) te optimaliseren.

